

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 8. jula 2024. godine
Br. ref.: RK 2463/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI288/23

Podnosilac

Gjelosh Vataj

Ocena ustavnosti rešenja [Rev. br. 349/2023] od 13. septembra 2023. godine
Vrhovnog suda

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Gjelosh Vataj (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [Rev. br. 349/2023] od 13. septembra 2023. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud).
3. Podnosilac zahteva je osporeno rešenje Vrhovnog suda primio 22. septembra 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim se navodi da su podnosiocu zahteva povređena prava zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), ali bez preciziranja nekog konkretnog člana.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 20. [Odluke] i 22. [Procesuiranje podnesaka] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 27. decembra 2023. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 16. januara 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR. KI288/23] imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Remzie Istrefi Peci (predsedavajuća), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
8. Dana 2. februara 2024. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva dostavio Vrhovnom sudu.
9. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, pri čemu je počeo njegov mandat u Sudu.
10. Dana 25. juna 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva od 2002. godine bio zaposlen u Regionalnoj kompaniji za vodosnabdevanje DD Priština (u daljem tekstu: Kompanija za vodosnabdevanje).
12. Dana 9. marta 2016. godine, Upravni odbor Kompanije za vodosnabdevanje je odlukom [br. 2016/3-01] razrešio sa funkcije glavnog izvršnog direktora i istovremeno udaljio sa posla podnosioca zahteva.
13. Dana 16. marta 2016. godine, podnosilac je zahtevom br. 730, upućenom vršiocu dužnosti glavnog izvršnog direktora, tražio da bude smešten na radno mesto koje

odgovara stručnoj spremi i veštinama stečenim na poslu. Podnosilac zahteva nije dobio odgovor na svoj zahtev za sistematizaciju.

14. Dana 6. maja 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud) protiv Kompanije za vodosnabdevanje, tražeći ukidanje odluke o njegovom razrešenju, vraćanje na radno mesto i naknadu ličnih primanja.
15. Dana 5. jula 2017. godine, Osnovni sud je presudom [C. br. 1028/16] usvojio, kao osnovan, tužbeni zahtev podnosioca, ukidajući, kao nezakonito, rešenje tužene od 9. marta 2016. godine i obavezao Kompaniju za vodosnabdevanje da vrati podnosioca zahteva na svoje radno mesto glavnog izvršnog direktora i da mu isplati na ime naknade mesečnih plata počev od 08.03.2016. godine do 30.04.2017. godine, iznos bruto plata 24.439,87 evra, uključujući penzijski doprinos u iznosu od 1.221,99 evra i porez po odbitku u iznosu od 2.299,59 evra iz čega proizilazi da neto plata za naknadu ostane 20.918,29 evra, dok za period od 19.08.2015. godine do 13.11.2015. godine iznos bruto plata 3.037,20 evra, uključujući penzijski doprinos od 151,86 evra, porez po odbitku od 266,33 evra, kao i troškove postupka od 1.098 evra, i sve u roku od 7 dana od prijema presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.
16. Neutvrđenog datuma, Kompanija za vodosnabdevanje je uložila žalbu Apelacionom sudu na presudu Osnovnog suda, zbog bitnih povreda odredaba postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se osporena presuda preinači i odbije tužbeni zahtev, kao neosnovan.
17. Dana 24. februara 2020. godine, Apelacioni sud je rešenjem [CA. br. 3923/2017] usvojio, kao osnovan, žalbu Kompanije za vodosnabdevanje, ukidajući presudu Osnovnog suda [C. br. 1028/16] od 5. jula 2017. godine i predmet vratio Osnovnom sudu na presuđivanje.
18. Dana 18. novembra 2021. godine, Osnovni sud je na presuđivanju, rešenjem [C. br. 2447/20], odbio, kao nedozvoljenu, tužbu podnosioca zahteva obrazlažući;

“Shodno tome, tužilac je tužbu podneo van zakonskog roka, pošto je odluku o razrešenju sa funkcije glavnog izvršnog direktora primio 09.03.2016. godine, dok je 16.03.2016. godine podneo zahtev tuženoj, a tužena nije odgovorila na zahtev tužioca, pa je tužilac 06.05.2016. godine podneo tužbu ovom sudu. Sud nalazi da je tužilac podneo tužbu nakon 50 dana od dana prijema odluke kojom je razrešen sa funkcije glavnog izvršnog direktora, što je van roka utvrđenog Zakonom o radu u skladu sa članovima 78.2 i 79”.

“Povodom navoda tužioca da sud treba da računa rok za izvršenje tužbe od dana preporuke tužene, sud takav zahtev ne može prihvatiti kao pravilan i od istog dana početi da računa rok za tužbu iz razloga što je tužbeni zahtev tužioca poništaj odluke br.2016/o-01, kojim je tužilac razrešen funkcije načelnika i preporuka nije pobijana, štaviše, prema oceni suda, tužilac je u skladu sa zahtevima suda nije uložio žalbu protiv odluke koji je razrešen funkcije izvršnog direktora, ali je isti tuženoj podneo tužbu kojom je tražio da bude raspoređen na drugo radno mesto, a odluku o razrešenju nije pobijao, pa je prema oceni suda, tužba je podneta van bilo kog zakonskog roka.”

19. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda [C. br. 2447/20], zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primene materijalnih odredaba, sa predlogom da se ožalbeno rešenje ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na meritorno odlučivanje.
20. Dana 15. novembra 2022. godine, Apelacioni sud je rešenjem [Ac. br. 1650/2022] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, dok je rešenje [C. br. 2447/20] od 18. novembra 2021. godine Osnovnog suda potvrdio. Drugostepeni sud je, u žalbenom postupku, u celini prihvatio pravni stav prvostepenog suda kao pravičnim i zakonskim.
21. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je izjavio reviziju Vrhovnom sudu na rešenje [Ac. br. 1650/2022] od 15. novembra 2022. godine Apelacionog suda, zbog bitne povrede odredaba ZPP-a i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se revizija usvoji i osporeno rešenje ukine i stvar vrati na preispitivanje i presuđivanje.
22. Dana 13. septembra 2023. godine, Vrhovni sud je rešenjem [Rev. br. 349/2023] odbio, kao neosnovanu, reviziju podnosioca zahteva obrazlažući;

„Prema oceni Vrhovnog suda Kosova, niže stepeni sudovi su pravilno primenili odredbe člana 78. i člana 79. Zakona o radu, u kojima je, između ostalih, u konkretnom slučaju, reč o prekluziji roka i po isteku ovog roka utvrđenog gore navedenim odredbama, stranka gubi pravo na sudsku zaštitu. Odredbom člana 78.1 utvrđeno je da „Zaposleni koji procenjuje da poslodavac mu je povredio prava na rad, ima pravo podneti zahtev poslodavcu ili odgovarajućem organu poslodavca ako postoji, za ostvarenje njegovih povređenih prava“. Stavom 2. ovog člana određeno je da „Poslodavac je obavezan da odluči prema zahtevu zaposlenog, u roku od petnaest (15) dana od dana dostavljanja zahteva“. Međutim, u odredbi člana 79. Zakona o radu izričito stoji da „Svaki zaposleni koji nije zadovoljan odlukom kojom smatra da su mu povređena njegova prava, ili ne dobija odgovor u roku iz člana 78. stav 2. ovog zakona, u tekućem roku od trideset (30) dana može da pokrene radni spor pri nadležnom sudu“. I dok smo ovde, treba napomenuti da je, kako proizilazi i iz tumačenja ovih zakonskih odredbi, a u prisustvu činjenice da je tužilac, radi ostvarivanja zaštite svojih prava iz radnog odnosa, podneo tužbu sudu dana 6.05.2016. godine, odnosno po isteku roka predviđenog gore navedenom odredbom, iz čega se, saznaje se, proizilazi da tužilac, u konkretnom slučaju, nije postupio u skladu sa gore navedenim zakonskim odredbama i to je uslovalo da niže stepeni sud, u prilog zakonskih odredbi iz člana 78, člana 79, Zakona o radu i člana 391 tačka f) Zakona o parničnom postupku, odluči kao u izreci svog rešenja.“

Navodi podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim rešenjem Vrhovnog suda povređena prava zagarantovana Ustavom, ali bez preciziranja nekog konkretnog člana.
24. Podnosilac zahteva u suštini navodi povredu prava zagarantovanih članom 31. Ustava, aludirajući na pogrešnu primenu zakonskih odredaba, jer su, kako ističe, rešenja redovnih sudova *“nezakonita, jer je prema odredbama člana 78 stav 1 tačke 1, 2 i 3 Zakona br. 03/L-212 o radu, propisano da zaposleni koji procenjuje da mu je poslodavac povredio prava na rad, ima pravo podneti zahtev poslodavcu ili odgovarajućem organu poslodavca ako postoji, za ostvarenje njegovih povređenih prava. Poslodavac je obavezan da odluči prema zahtevu zaposlenog u roku od petnaest (15) dana od dana dostavljanja zahteva. Odluka iz stava 2. ovog člana*

dostavlja se zaposlenom u pisanoj formi u roku od osam (8) dana, što podrazumeva da se ovaj postupak kod poslodavca mora okončati u roku od 23 dana”.

25. Podnosilac zahteva takođe navodi da je prema članu 79. Zakona br. 03/L-212 o radu propisano da “svaki zaposleni koji nije zadovoljan odlukom kojom smatra da su mu povređena njegova prava, ili ne dobija odgovor u roku iz člana 78. stav 2. ovog zakona, u tekućem roku od trideset (30) dana može da pokrene radni spor pri nadležnom sudu. Iz toga proizilazi da je u skladu sa normama članova 78 i 79. Zakona o radu, ukupan rok za pokretanje sudskog postupka u ovoj pravnoj stvari 53 dana, a ne 50 dana, kako navode tri gore navedene sudske instance. Stoga, iz toga proizilazi da tužba koju je tužilac podneo Osnovnom sudu u Prištini 06.05.2016. godine podneta u zakonskom roku koji je propisan gore navedenim normama Zakona o radu, jer je zahtev za zaštitu prava iz oblasti radnog odnosa podnet poslodavcu 16.03.2016. godine, od kojeg tužilac nije dobio odgovor, dok je tužbu tužilac podneo sudu 06.05.2016. godine”.
26. Podnosilac zahteva dalje ističe da je “poslodavcu podneo zahtev za zaštitu prava iz oblasti radnog odnosa 17.03.2016. godine, međutim, uprkos tome da je poslodavac u smislu normi stava 1 tačka 2 bio obavezan da odluči po zahtevu u roku od 15 dana, odnosno do 31.03.2016. godine, i da uruči zaposlenom odluku u roku od 8 dana, odnosno do 08.04.2016. godine, poslodavac nije odlučio u vezi sa podneskom tužioca u smislu člana 78 stav 1 tačka 3 ovog zakona i nije dostavio tužiocu donetu odluku”. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da nije održiv zaključak redovnih sudova o odbijanju tužbe, kao van roka, jer ju je podnosilac zahteva podneo 6. maja 2016. godine, tako da prema podnosiocu zahteva, u smislu gore navedenih normi Zakona o radu, rok za pokretanje sudskog postupka nije 50 dana, već 53 dana.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
 2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.*
- [...]

Zakon br. 03/L-212 o radu

Član 78

Zaštita prava zaposlenih

1. *Zaposleni koji procenjuje da poslodavac mu je povredio prava na rad, ima pravo podneti zahtev poslodavcu ili odgovarajućem organu poslodavca ako postoji, za ostvarenje njegovih povređenih prava.*

2. Poslodavac je obavezan da odluči prema zahtevu zaposlenog ,u roku od petnaest (15) dana od dana dostavljenja zahteva.
3. Odluka iz stava 2. ovog člana dostavlja se zaposlenom u pisanoj formi u roku od osam (8) dana.

Član 79 **Zaštita zaposlenog na sudu**

Svaki zaposleni koji nije zadovoljan odlukom kojom smatra da su mu povređena njegova prava, ili ne dobija odgovor u roku iz člana 78. stav 2. ovog zakona, u tekućem roku od trideset (30) dana može da pokrene radni spor pri nadležnom sudu.

Prihvatljivost zahteva

27. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
28. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113 [Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

29. Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48 [Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 [Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta ...”.

30. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; on osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno rešenje [Rev. br. 349/2023] od 13. septembra 2023. godine Vrhovnog suda; on je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; naglasio je prava zagarantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona, i podneo je zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kao što je propisano u članu 49. Zakona.
31. Međutim, pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 34 [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno u stavu (2) pravila 34 Poslovnika, koje propisuje:
- (2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.*
32. Sud podseća da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, kao i sudske prakse Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2 pravila 34 Poslovnika (vidi, slučaj: [KI04/21](#), podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; vidi, takođe, slučaj: [KI175/20](#), podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
33. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na konkretan navod koji zahtev može da sadrži. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu kategorisati u četiri različite grupe: (i) navodi kategorisani kao navodi „četrto stepena“; (ii) navodi koji su kategorisani kao navodi sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi, kada je ispunjen jedan od sledeća dva pod-uslova: a) kada podnosilac/podnositeljka zahteva samo citira jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući kako su one povređene, osim ako, u smislu činjenica i okolnosti slučaja, postoji očigledna povreda Ustava i EKLJP-a (vidi, slučaj ESLJP-a: [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; vidi, takođe: [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac /podnositeljka zahteva ne iznese ili odbije da iznese materijalne dokaze u prilog svojim navodima (ovo se posebno odnosi na odluke sudova ili drugih domaćih organa), osim ako postoje vanredne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, kada uprava zatvora odbije da dostavi sudu dokumenta iz dosijea dotičnog zatvorenika) ili osim ako sam sud ne odluči drugačije (vidi, slučaj Suda: [KI166/20](#), podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43), i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: [Kemache protiv Francuske](#), br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), prijava br. 4241/03, kategorija (iii)).
34. U tom smislu i u nastavku teksta, ocene da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom

zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi, slučaj: [KI04/21](#), gore citiran, stav 28).

35. Okolnosti konkretnog slučaja proizilaze iz zahteva podnosioca za raspoređivanje na radno mesto nakon što je razrešen sa funkcije glavnog izvršnog direktora Kompanije za vodosnabdevanje u vezi sa čime nije dobio odgovor. Podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu protiv Kompanije za vodosnabdevanje, gde je tužbom tražio da se ukine odluka Upravnog odbora kojom je razrešen sa funkcije glavnog izvršnog direktora. Osnovni sud je usvojio tužbu podnosioca zahteva tako što je ukinuo, kao nezakonito, rešenje tužene od 9. marta 2016. godine i obavezao tuženu Kompaniju za vodosnabdevanje da vrati podnosioca zahteva na njegovo radno mesto glavnog izvršnog direktora i da mu nadoknadi plate. Kompanija za vodosnabdevanje je uložila žalbu Apelacionom sudu, gde je poslednje navedeni usvojio navedenu žalbu i ukinuo odluku Osnovnog suda i vratio predmet na preispitivanje i presuđivanje. Osnovni sud je u ponovljenom postupku odlučio da tužbu podnosioca zahteva odbije, kao nedozvoljenu. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda, koju je Apelacioni sud odbio. Podnosilac zahteva je izjavio reviziju Vrhovnom sudu, koju ju je poslednje navedeni odbio.
36. Sud primećuje da je podnosilac zahteva u suštini svoje navode povezao sa povredom prava na pravično suđenje, odnosno sa: (i) pogrešnim tumačenjem zakonskih odredbi. Sud ocenjuje da takvi navodi pokreću pitanja iz člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP-a, koje će Sud analizirati u skladu sa standardima sudske prakse ESLJP-a u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna ljudska prava i slobode zagarantovane Ustavom.
35. Podnosilac zahteva navodi da su redovni sudovi pogrešno tumačili članove 78. i 79. Zakona o radu, gde ističe da su rešenja redovnih sudova *“nezakonita, jer je prema odredbama člana 78 stav 1 tačke 1, 2 i 3 Zakona br. 03/L-212 o radu, propisano da zaposleni koji procenjuje da mu je poslodavac povredio prava na rad, ima pravo podneti zahtev poslodavcu ili odgovarajućem organu poslodavca ako postoji, za ostvarenje njegovih povređenih prava. Poslodavac je obavezan da odluči prema zahtevu zaposlenog u roku od petnaest (15) dana od dana dostavljanja zahteva. Odluka iz stava 2. ovog člana dostavlja se zaposlenom u pisanoj formi u roku od osam (8) dana, što podrazumeva da se ovaj postupak kod poslodavca mora okončati u roku od 23 dana”*.
36. Sud primećuje da se suština navoda podnosioca zahteva odnosi na pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešno tumačenje primenjivih zakona od strane redovnih sudova, odnosno članova 78. i 79. Zakona br. 03/L-212 o radu.
37. S tim u vezi, Sud je, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njegove karakteristike, definisane u EKLJP-u, načelo supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, dosledno isticao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i tvrdio da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili tumačenjem i primenom pogrešnog zakona koje je navodno počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi, u tom smislu, slučajeve Suda: [KI179/18](#), podnositeljka zahteva: *Belgjyzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; [KI49/19](#), podnosilac zahteva: *Limak Kosovo International Airport J. S. C. „Adem Jashari”*, rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; [KI56/17](#), podnositeljka zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#),

- podnosilac zahteva: *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenim odgovornostima "Barbas"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60, i nedavni slučaj [KI76/21](#), podnosilac zahteva: *Qemajl Babuni*, rešenje od 10. novembra 2021. godine, stav 34).
38. Sud je takođe više puta naglašavao da nije uloga ovog Suda da preispituje nalaze redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može da ocenjuje sam zakon koji je doveo redovni sud dotle da usvoji jednu umesto neke druge odluke. Da je drugačije, Sud bi delovao kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo prekoračenjem granica utvrđenih u njegovoj nadležnosti (vidi, u tom smislu, slučaj ESLJP-a: [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i tu korišćene reference; i vidi, takođe, slučajeve Suda: [KI49/19](#), gore citiran, stav 48; i [KI154/17 i KI05/18](#), gore citiran, stav 61, i nedavni slučaj [KI76/21](#), podnosilac zahteva: *Qemajl Babuni*, rešenje od 10. novembra 2021. godine, stav 35).
39. Sud primećuje da su redovni sudovi detaljno obrazložili na osnovu kojih dokaza i na osnovu kojih materijalnih odredbi su doneli relevantna rešenja, odgovarajući na navode podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnim utvrđivanjem činjeničnog stanja i pogrešnom primenom materijalnog prava.
40. Osnovni sud je rešenjem [C. br. 2447/20] odbio, kao nedozvoljenu, tužbu podnosioca zahteva, gde je, između ostalog, istakao: *“Shodno tome, tužilac je tužbu podneo van zakonskog roka, pošto je odluku o razrešenju sa funkcije glavnog izvršnog direktora primio 09.03.2016. godine, dok je 16.03.2016. godine podneo zahtev tuženoj, a tužena nije odgovorila na zahtev tužioca, pa je tužilac 06.05.2016. godine podneo tužbu ovom sudu. Sud nalazi da je tužilac podneo tužbu nakon 50 dana od dana prijema odluke kojom je razrešen sa funkcije glavnog izvršnog direktora, što je van roka utvrđenog Zakonom o radu u skladu sa članovima 78.2 i 79”*.
41. Isto tako i Apelacioni sud je rešenjem [Ac. br. 1650/2022] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, a zatim potvrdio rešenje Osnovnog suda. Apelacioni sud je u celosti usvojio pravni stav prvostepenog suda, kao pravičan i zakonit.
42. Isto tako i Vrhovni sud je rešenjem [Rev. br. 349/2023] odbio, kao neosnovanu, reviziju podnosioca zahteva, gde je, između ostalog, obrazložio: *“ ... Prema oceni Vrhovnog suda Kosova, sudovi najniže instance su pravilno primenili odredbe člana 78. i člana 79. Zakona o radu, u kojima se, između ostalog, u konkretnom slučaju radi o prekluzivnom roku i po isteku ovog roka utvrđenog gore navedenim odredbama, stranka gubi pravo na sudsku zaštitu. Odredbom člana 78.1 je utvrđeno: „Zaposleni koji procenjuje da mu je poslodavac povredio prava na rad, ima pravo podneti zahtev poslodavcu ili odgovarajućem organu poslodavca ako postoji, za ostvarenje njegovih povređenih prava“. Stavom 2 ovog člana je utvrđeno: „Poslodavac je obavezan da odluči prema zahtevu zaposlenog u roku od petnaest (15) dana od dana dostavljanja zahteva“. Međutim, u odredbi člana 79. Zakona o radu izričito je navedeno da „svaki zaposleni koji nije zadovoljan odlukom kojom smatra da su mu povređena njegova prava, ili ne dobija odgovor u roku iz člana 78. stav 2. ovog zakona, u tekućem roku od trideset (30) dana može da pokrene radni spor pri nadležnom sudu“. I s tim u vezi, treba napomenuti da je, kako proizilazi iz tumačenja ovih zakonskih odredbi, a uz činjenicu da je tužilac za ostvarivanje zaštite svojih prava iz radnog odnosa podneo tužbu sudu 6.05.2016. godine, dakle, nakon protoka roka predviđenog gore navedenom odredbom, a što je iz ovoga proizašlo da tužilac, u konkretnom slučaju, nije postupio u skladu sa gore navedenim zakonskim odredbama, što je prouzrokovalo da nižestepeni sud, uz podršku zakonskih odredbi*

iz člana 78, člana 79, Zakona o radu i člana 391 tačka f) ZPP-a, odluči kao u izreci svog rešenja”.

43. Na osnovu gore navedenog, Sud ocenjuje da je pitanje računanja roka stvar koju određuju redovni sudovi u okviru svojih dužnosti i ovlašćenja za utvrđivanje činjeničnog stanja i primenu materijalnog i procesnog prava u pojedinačnim slučajevima i da se s tim u vezi ne može reći da su povređene procesne garancije iz člana 31. Ustava. Pored toga, redovni sudovi su svojim rešenjima pravično tumačili odredbe Zakona br. 03/L-212 o radu, odnosno članove 78 i 79, gde su razradili da je rok za podnošenje tužbe u radnim sporovima u sudu 30 dana od dana kada je podnosilac zahteva primio odluku poslodavca, ili ne dobije odgovor u roku u vezi sa njegovim zahtevom.
44. Sud primećuje da su redovni sudovi potvrdili da je podnosilac zahtev upućen Kompaniji za vodosnabdevanje za sistematizaciju na radno mesto podneo 16. marta 2016. godine, dok je Kompanija za vodosnabdevanje imala rok od 15 dana da odgovori, tačnije do 31. marta 2016. godine, što znači da je podnosilac zahteva od 31. marta 2016. godine imao rok od 30 dana da podnese tužbu Osnovnom sudu, ali je tužbu podneo 6. maja 2016. godine, što je van zakonskog roka. S tim u vezi, Sud primećuje da iako podnosilac zahteva nije primio nikakav odgovor od poslodavca u roku od 15 dana, on je imao na raspolaganju još 30 dana da primi odgovor i podnese tužbu Osnovnom sudu, ali tužbu je podneo nakon roka od 30 dana, propisanog članom 79. Zakona o radu br.03/L-212.
45. Sud ne primećuje očiglednu proizvoljnu primenu zakona ili činjenica, očigledno nerazuman završetak postupka ili čak nedostatak logičkog odnosa između utvrđenih činjenica i primene relevantnih zakonskih odredbi na te činjenice. U stvari, iz osporene odluke, Sud ocenjuje da je Vrhovni sud dao dovoljno obrazloženja zašto je podnosilac zahteva podneo tužbu van zakonskog roka.
46. Stoga, Sud nalazi da je podnosilac zahteva imao priliku da izvuče korist iz akuzatornog postupka i da je imao priliku da iznese tvrdnje i dokaze koje je smatrao važnima za svoj slučaj u različitim fazama postupka; imao priliku da se efikasno suprotstavi tvrdnjama i dokazima koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i razmotrili sve njihove navode, koji su, objektivno gledano, bili od značaja za rešavanje predmeta, te da su detaljno izneti činjenični i pravni razlozi osporene odluke, pa je samim tim i postupak u celini bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, stavovi 29 i 30; vidi, takođe, slučaj Suda [KI22/19](#), podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42).
47. Sud ističe da je u okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva u vezi sa navodima o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kao rezultat proizvoljne primene zakona ili činjenica, istakao da su redovni sudovi pogrešno tumačili Zakon o radu, međutim, on to ni na koji način ne potkrepljuje, niti argumentuje pred Sudom kako je to tumačenje redovnih sudova moglo biti „očigledno pogrešno“, što je rezultiralo „proizvoljnim“ ili „očigledno nerazumnim“ zaključcima za podnosioca zahteva ili kako postupci pred redovnim sudovima, u celini, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, tvrdnje podnosioca zahteva i da su iste jasno obrazložili (vidi, slučajeve Suda: [KI64/20](#), podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. avgusta 2020 godine, stav 41; i [KI22/19](#), gore citiran, stav 43).

48. S tim u vezi, Sud ocenjuje da su redovni sudovi detaljno obrazložili tvrdnje podnosioca zahteva, gde je na osnovu dokaza utvrđeno da nisu održivi navodi podnosioca zahteva i u ovom slučaju, isti su proglašeni kao neosnovani. Kao što je gore navedeno, Sud naglašava da podnosilac zahteva nije uspeo da svoje tvrdnje o povredi Ustavom zagantovanih prava podigne na nivo ustavnosti.
49. Stoga, Sud zaključuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje zbog pogrešne primene zakonskih odredbi, zagantovanih članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a (i) navodi koji spadaju u kategoriju „četurtoq stepena“ i kao takvi, ti navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika.
50. Shodno tome, zahtev u celosti treba da se proglati neprihvatljivim.

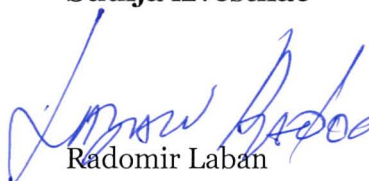
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, na sednici održanoj dana 25. juna 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani